

Na 40 jaar rust

Na 40 jaar gaat het opnieuw mis en grijpt God in. Onder aanvoering van koning Eglon van Moab sluiten Moabieten, Ammonieten en Amalekieten een verbond om Israël te onderdrukken.

Zij nemen alleen de Palmstad in, maar Israël moet regelmatig veel belasting afdragen. Onder leiding van Ehud draagt een aantal mannen dat geld om het bij Eglon te bezorgen.

Moabieten en Ammonieten

Moabieten en Ammonieten zijn nakomelingen van Lot. Na hun vlucht uit Sodom vindt hij met zijn dochters onderdak in een grot. Deze dochters voeren hun vader dronken om door hem zwanger te raken.

De ene dochter baart Moab (= "*van de vader*"), en de ander Ammon (= "*niet van iemand afstammend*")¹.

Aangezien Lot een neef van Abraham is, zijn deze beide volken dus enigszins verwant aan Israël. Hun grondgebied grenst aan dat van Israël. Daarom was hun vijandige gedrag nogal opmerkelijk toen Israël vroeg om over hun grondgebied naar het beloofde land te mogen trekken. Hierdoor mag nooit iemand van hen tot het volk Israël toetreden².

Amalekieten

Deze vijand heeft geen enkele band met Israël, maar is de eerste vijand die hen aanvalt na hun bevrijding uit Egypte. Zij vallen Israël van achteren aan en dat neemt God hen zó kwalijk dat Hij Zijn volk opdraagt om hen totaal te verdelgen³.

Dat is kennelijk niet gebeurd en nu krijgt Israël de rekening gepresenteerd.

Later krijgt koning Saul nog eens de opdracht om deze vijand totaal te vernietigen, maar ook hij slaagt daar niet in. Het wordt de ommekeer in zijn koningschap⁴.

Ze lijken onuitroeibaar te zijn.

¹ Genesis 19 : 30 - 38

² Deuteronomium 23 : 3 - 6

³ Deuteronomium 25 : 17 - 19

⁴ 1 Samuël 15

Moab is rijk

Koning Eglon van Moab is in deze periode de grote tegenstander van Gods volk. De beide andere bondgenoten doen op de achtergrond mee.

Moab is vooral bekend vanwege zijn grote rijkdommen⁵. Het leven is er goed, als we alleen al zien dat het leger van Eglon bestaat uit 10.000 welgedane soldaten, en dat hij zelf van abnormale omvang is⁶.

Het hoeft ons dus niet te verbazen dat Elimelech naar Moab gaat wanneer er in Bethlehem een hongersnood uitbreekt⁷.

Moab is trots

Zij nemen alleen de Palmstad in, dat is Jericho⁸.

Dit was destijds de eerste stad, die het volk innam bij hun intocht in het beloofde land, terwijl God er voor zorgde dat haar sterke muren instortten (op het huis van Rachab na)⁹. Deze mochten niet opnieuw opgebouwd worden. Degene die dat zou gaan doen, zou daarbij twee zonen verliezen, en dat is later inderdaad zo gebeurd¹⁰.

Na de verwoesting zijn de palmen kennelijk weer gaan groeien en wonen er weer mensen. Palmen (= "*rechttop*") wijzen op eerbetoon aan de koning¹¹.

Zo'n omgeving streelt de trots van Eglon en die houding typeert zijn hele volk¹².

Zijn naam betekent "*cirkel, kring*", en wijst er op dat hij er blijkbaar vanuit gaat dat dit mooie leventje altijd door zal blijven gaan.

We hebben al gemerkt dat wij op Israël lijken¹³ en dat wij hun vijanden in onze eigen omgeving herkennen. Israël hoeft niet bang voor hen te zijn zolang zij God dienen. Ook wij hebben geen enkele vijandschap te duchten, behalve wanneer

⁵ 2 Koningen 3 : 4

⁶ Richteren 3 : 29, 17

⁷ Ruth 1 : 1

⁸ Deuteronomium 34 : 3

⁹ Jozua 6

¹⁰ Jozua 6 : 26; 1 Koningen 16 : 34

¹¹ Johannes 12 : 13

¹² Jesaja 16 : 6

¹³ 1 Korinthe 10 : 11

er een aanknopingspunt is in ons eigen hart.

De beschrijving van Moab is herkenbaar, ook onder christenen, en zelfs in mijn eigen hart kom ik het tegen.

Paulus waarschuwt nogal eens tegen opgeblazenheid, zowel in gemeentelijke als in persoonlijke brieven; dus tegen het gevaar dat we ons groter willen voordoen dan we zijn¹⁴.

Ehud, roeping en voorbereiding

Na 18 jaar (!) roept Israël tot God en Hij verwekt een verlosser: Ehud (= "de sterke"). Met een gezelschap brengt hij regelmatig het belastinggeld naar koning Eglon, en elke keer merkte hij geen bijzondere roeping. Nu wel.

Ehud is een Benjaminit (= "zoon van mijn rechterhand"), en daar is een linkshandige wellicht iemand die zich wat minder bekwaam kan voelen. Toch zijn er genoeg linkshandige Benjaminiten, die door training uitstekende soldaten zijn geworden¹⁵.

Ook Ehud treft zijn voorbereidingen. Dat doet hij door thuis een tweesnijdend zwaard te maken, met een lengte van nog geen el.

Het tweesnijdende zwaard wijst op het Woord van God. In Hebrëeën 4 :12 is dat het uitgelezen instrument om in ziel en geest het verschil te maken tussen dat wat van God komt en dat wat van mensen komt. Er is niets anders dat zó haarscherp kan onderscheiden.

Als ik iemand ken die "door Moab bezet is", die zich dus groter voordoet dan hij is, dan ben ik niet in staat om de diepste motieven te ontleden. Dat kan het Woord van God alleen.

Bovendien zal ik moeten wachten op een duidelijke opdracht van God. Ehud was al heel wat keertjes met zijn mannen bij Eglon geweest, en we kunnen ons indenken dat hij graag al veel eerder had willen toeslaan. Toch wacht hij op een duidelijk signaal.

Zodra ik die duidelijkheid heb, ga ik me voorbereiden door me bezig te houden met het Woord van God.

Dat snijdt naar twee kanten. Voordat het een ander kan dienen, zal het eerst mij zélf moeten raken¹⁶. Daarna ben ik in de juiste houding om naar iemand toe te gaan.

De lengte van het zwaard is nog geen el. Een el is de maat van een mens¹⁷.

Ehud wil dus niet hoger denken dan het behoort¹⁸. Niemand kan alles. Ik kan alleen de taak aan waarvoor ik geroepen ben, en met de 'instrumenten' (gaven) die mij zijn toevertrouwd.

Soms heb ik de neiging om iets te gebruiken van iemand anders, zonder het eerst zelf te verwerken. Dan is het geen bezit, maar slechts geleend (en dus boven mijn maat), waardoor ik het niet goed kan gebruiken¹⁹.

Ehud doodt Eglon

Met het zwaard bij zich gaat Ehud alléén op Eglon af. Als hij zegt een geheime boodschap te hebben, stuurt Eglon iedereen weg. Onder vier ogen ontvouwt Ehud zijn geheim: een woord van God. Ehud steekt toe en het zwaard verdwijnt in de omvangrijke buik van Eglon, zodat hij sterft.

Het zwaard dat mij als gelovige eerst heeft gezuiverd van eigendunk en andere trekjes van mijn oude natuur, komt nu het geestelijk leven van de ander ten goede. De opbouwende werking van het Woord van God gaat normaal via de gewone zintuigen als ogen en oren bij een gelovige naar binnen en doet z'n werk. Als er echter een bezettende macht is, dan moet die gedood worden op de plaats waar de hoogmoed het duidelijkst zichtbaar is.

Dat is het begin van de bevrijding van een gelovige.

¹⁴ 1 Korinthe 13 : 4; 1 Timotheüs 6 : 4

¹⁵ Richteren 20 : 16; 1 Kronieken 12 : 2

¹⁶ Galaten 6 : 1

¹⁷ Openbaring 21 : 17

¹⁸ Romeinen 12 : 3

¹⁹ 2 Koningen 6 : 5

Ehud ontkomt

Na de deur aan de binnenkant vergrendeld te hebben, ontsnapt Ehud via de galerij. Kennelijk heeft Ehud tijdens zijn eerdere bezoeken goed rondgekeken, ook naar de manier om zelf te kunnen ontsnappen.

Naast een goede voorbereiding door het Woord van God, is het ook verstandig om vooraf te beseffen dat sommige deuren afgesloten moeten worden en anderen juist open moeten kunnen gaan. Ik moet voorkomen dat de overmacht te groot word, en dat mijn geestelijk leven in gevaar komt.

Dat is een bijzonder gebedspunt, want al probeer ik alle mogelijkheden in kaart te brengen en me er geestelijk op voor te bereiden, het blijft beperkt. Ik merk dat ik niet alle opties kan overzien. Dan geeft het veel rust om die zorg neer te leggen bij mijn Odrachtgever. Hij kan deuren sluiten en deuren openen²⁰. Met die rust ga ik op pad, en weet ik dat ik heelhuids terugkom.

Beelden in Gilgal

Zowel op de heen- als op de terugreis komt Ehud langs gebeeldhouwde stenen in Gilgal. Dat zijn afgodsbeelden. Die stonden er nog niet toen Israël na de doortocht door de Jordaan zich daar liet besnijden. Toen lagen er alleen maar de stenen die waren meegenomen uit het midden van de Jordaan! God vertelt ons niet hoe die beelden er kwamen, maar na het optreden van Ehud en zijn leger, lezen we er niets meer over.

Gilgal is de plaats van de besnijdenis (zie samenvatting Richteren 2), dus daar waar ons oude "ik" wordt verwijderd. Soms weet ik niet hoe het gebeurt, maar ineens blijken er dingen in mijn leven tussen de Heer en mij in te staan. Ik kom ze elke dag tegen en doe er niets aan. Totdat ... het Woord van God als een tweesnijdend zwaard z'n werk heeft gedaan. Dan is het net alsof ik veel meer

dingen zie, die opgeruimd moeten worden. Dat gaat dan vanzelf.

"Toch blijft het lastig om het juiste moment te weten waarop je naar iemand toe kunt gaan. Je denkt al gauw te vroeg of te laat te gaan."

Ja, dat klopt. Dat is heel herkenbaar. Helaas krijgt niemand een briefje uit de hemel. Maar het blijft waar, dat de Heer gebeden wil zijn²¹. Als wij een last op ons hart hebben om naar iemand toe te gaan, omdat we zien dat het fout zit, dan leggen we het in gebed bij de Heer neer. Dan kunnen we rustig wachten op antwoord, want als Hij mij daarvoor wil gebruiken zal er een moment komen dat ik het heel zeker weet.

De knechten van Eglon vormen een aardig contrast met Ehud en zijn mannen. Als Ehud weg is, wachten zij "tot beschamens toe". Geen wonder, want ze hebben een dode heer. Dat zal ons nooit overkomen!

²⁰ Openbaring 3 : 7

²¹ Mattheüs 7 : 8